

flaaede eller maaffee et noget ringere Beløb, saa kan jeg ikke finde nogen Betænklighed derved med Hensyn til Fremtiden.

H. Hansen (Viborg Amts Afd. Valgfreds): Hvad angaaer det Uendingsforslag, der er filltet af den ærede Rigsdagsmand for Kjøbenhavns 6te Valgfreds (Raben) og mig, kan jeg i Gæt og Alt slutte mig til hvad den nævnte ærede Rigsdagsmand har oplyst; jeg troer, at det deraf vil fremgaae, at disse Hofdamejenere og Hofdamepiger ere berettigede til Pension ligemed de i Lovudkastet opførte Personer. Det er jo oplyst, at Ingen er aldeles berettiget, men at det er et Billigheds- og Retfærdighedsstræv, der her maa gjøre sig gjældende. Jeg er enig i, at vi maae komme bort fra de gamle Regler med Hensyn til Fastsættelsen af Pension, men jeg er ogsaa overbevist om, at det ærede Thing er enig med mig i, at vi i vore Bestræbelser herefter maae vogte os for at overile os, for ikke derved at komme til at begaae en Uretfærdighed og en Ubillighed. Jeg kan godt forstaae, hvad der kan have givet Anledning til, at disse ikke ere komne i Betragtning fra Begyndelsen af; det fremgaaer, saavidt jeg kan forstaae, af det, som den høitærede Finanzminister har oplæst, af Hofchefens Erklæring fra Begyndelsen af, da de bleve optagne paa Reglementet, at han feilagtig har fremsat sine Anskuelse om disse Hofdamejenere og Hofdamepiger, thi jeg har hans Erklæring i min Haand, hvori han udtryffeligt siger — hvis den høitærede Formand tillader det skal jeg oplæse en Deel deraf —, at „de ikke kunne antages eller affædiges i Hofdamernes Tjeneste, uden at det bliver sanctioneret af Hendes Majestæt Enkedronningen“; og naar nu dette er Tilfældet, saa synes det at fremgaae deraf, at de alle staae i Hendes Majestæt Enkedronningens Tjeneste, ligesaafuldt som det øvrige Hofpersonale. Dersom det var en aldeles privat Tjeneste de havde hos Hofdamerne, saaledes at de kunde antage og affædige disse Damejenere og Damepiger, uden nogenstunde at spørge Hendes Majestæt Enkedronningen derom, saa skulde jeg aldeles ikke have indladt mig paa denne Sag, men da det staaer udtryffeligt i Hofchefens Erklæring, at det ikke kunde skee, saa synes jeg, at de

absolut maae betragtes ligesaafuldt at staae i Enkedronningens Tjeneste som det øvrige Hofpersonale. Her staaer saaledes i Hofchefens Erklæring: „Hofdamejenere, de ere vel, som jeg i min Indberetning til Ministeriet har anført, efter en for min Tid fulgt Praxis, antagne i Hofdamernes Tjeneste af disse, uden at jeg har ansat dem, men Hofdamerne have herom henvendt sig directe til Hendes Majestæt den høisalige Enkedronning, der har sanctioneret Valget, og jeg mener derfor, at det er en Selvfølge, at Hofdamerne kunne blive dem givit, naar de ikke vare tilfredse med dem i deres Tjeneste; men dog maa dette forstaaes saaledes, at deres Affædigelse da maatte skee med Hendes Majestæts Samtykke; thi det har ingenlunde af den høisalige Enkedronning været mig overdraget at tilkjendegive Hofdamerne, at de vilkaarligt kunde antage eller affædige de Paagjældende.“ Heraf sees det jo udtryffeligt, at de hverken kunne antages eller affædiges, uden Hendes Majestæt Enkedronningens Tilladelse og Sanction. Det vil altsaa sees, at de ere baade antagne og affædigede lige med de Andre og staaende i den høisalige Enkedronnings Tjeneste. Fordi deres Bestilling var den, at de skulde passe Damerne, derfor troer jeg ikke, at de ere denne Lovvedkommende, thi saaledes var det ogsaa Tilfældet med mange af de Andre; det var saaledes Tilfældet med en Hof, at han havde nogle Piger til Dpvarterter, der saaledes ogsaa vare Tjeners Tjenerer, see, det ene er ligesom det andet, det synes jeg idetmindste. Efterat have betragtet Sagen fra denne Side, skal jeg endnu berøre en anden Side af Sagen. Det vil vistnok være i levende Erindring, især hos Bondestanden, at Kong Frederik den Siette har tildeelt Landet mange og store Velgjerninger; at den høisalige Enkedronning har havt en Andeel deri, vil vel ikke betvivles, efterdi hun eskede Undersatterne som Landets kjarlige Moder. Naar hun nu udtryffeligt har bedet os om at sørge for sit Folk, og Hofchefen tillige har erkjendt her i sin Erklæring, „at blandt disse Folk er det hans Overbeviisning, at Enkedronningen henregne og ogsaa disse Hofdamejenere og Hofdamepiger“, saa mener jeg dog, at vi ikke kunne